

PRAVIDLÁ PRE POČÍTANIE S MOCNINAMI S CELOČÍSELNÝM EXPONENTOM

Mocnina s prirodzeným exponentom je každý výraz a^n , kde $a \in R$ a $n \in N$. Takáto mocnina je vlastne zjednodušeným zápisom súčinu n premenných a , t.j.

$$a^n = a \cdot a \cdot a \cdot a \dots a$$

Mocnina s celočíselným exponentom je každý výraz a^z , kde $a \in R$ a $z \in Z$. Takúto mocninu je pri zápornom exponente (môžeme označiť $z = -n$) možné chápať ako prevrátenú hodnotu prirodzenej mocniny (Pravidlo 3):

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n} = \frac{1}{a \cdot a \cdot a \dots a}$$

Pravidlá pre počítanie mocnín s celočíselným exponentom sú také isté, ako pri mocninách s prirodzeným exponentom:

1) $a^0 = 1$ $a \neq 0, a \in R$

Napr.: $10^0 = 1$; $134^0 = 1$; $(\frac{1}{4})^0 = 1$

2) $a^1 = a$ $a \neq 0, a \in R$

Napr.: $102^1 = 102$; $13^1 = 13$; $(\frac{1}{4})^1 = \frac{1}{4}$

3) $a^{-n} = \frac{1}{a^n}$ $a \neq 0, a \in R, n \in Z$

Napr.: $7^{-2} = \frac{1}{7^2} = \frac{1}{49}$

4) $a^n \cdot a^m = a^{n+m}$ $a \in R; n, m \in Z$

Napr.: $7^4 \cdot 7^2 = 7^{4+2} = 7^6 = 7 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 7 = 117\,649$

Napr.: $3^4 \cdot 7^2 = (3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3) \cdot (7 \cdot 7) = 27 \cdot 49 = 1323$

5) $a^n : a^m = a^{n-m}$ $a \in R; n, m \in Z$

Napr.: $7^2 : 7^5 = 7^{2-5} = 7^{-3} = \frac{1}{7^3} = \frac{1}{7 \cdot 7 \cdot 7} = \frac{1}{343}$

Napr.: $7^4 : 3^2 = (7 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 7) : (3 \cdot 3) = 2401 : 9 = \frac{2401}{9}$

6) $(a^n)^m = a^{n \cdot m}$ $a \in R; n, m \in Z$

Napr.: $(2^3)^4 = 2^{3 \cdot 4} = 2^{12} = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 4096$

7) $(a \cdot b)^n = a^n \cdot b^n$ $a, b \in R; n \in Z$

Napr.: $(4 \cdot 3)^2 = 4^2 \cdot 3^2 = 16 \cdot 9 = 144$

**PRAVIDLÁ PRE POČÍTANIE S MOCNINAMI
S CELOČÍSELNÝM EXPONENTOM**

$$\text{Napri.: } (2x^3 \cdot 4y^6)^2 = 2^2 x^{3 \cdot 2} \cdot 4^2 y^{6 \cdot 2} = 4x^6 \cdot 16y^{12}$$

$$8) \left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \qquad a \neq 0; n, m \in \mathbb{Z}, n > m$$

$$\text{Napri.: } \left(\frac{4}{3}\right)^4 = \frac{4^4}{3^4} = \frac{4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4}{3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3} = \frac{256}{81}$$

$$\text{Napri.: } \left(\frac{2x^3}{4x^2}\right)^3 = \frac{2^3 \cdot x^{3 \cdot 3}}{4^3 \cdot x^{2 \cdot 3}} = \frac{8x^9}{64x^6} = \frac{1x^3}{8}$$